

Manuál komunitného plánovania sociálnych služieb

Ako postupovať — krok po kroku

Veronika Prachárová

Čo sú sociálne služby?

Pomoc ľuďom v situácii, keď si ju **nevedia zabezpečiť sami**. Patria sem domovy a zariadenia pre seniorov, opatrovateľské služby, centrá pre rodiny s deťmi, ale aj terénne sociálne služby (ako domáca opatrovateľská starostlivosť, prepravná služba či krízová pomoc).

Komunitné plánovanie

- Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách

Povinnosť obce predložiť zastupiteľstvu návrh komunitného plánu do 6 mesiacov od zverejnenia Národných priorít rozvoja sociálnych služieb (2015)

... prečo?

Zámer zákonodarcu, aby samosprávy

- Identifikovali **ponuku a dopyt** po sociálnych službách - zmapovali požiadavky prijímateľov a poskytovateľov
- Plánovali sociálne služby na základe **dôkazov – dát**
  - **Efektívne** využívali verejné zdroje
  - Mali účinnejšie verejné politiky a **adresnejšie** sociálne služby
- Mali konkrétne (realistické) ciele a **pravidelné hodnotenie** ich plnenia

Čo má obsahovať podľa zákona?

- Analýzu poskytovaných SS
- Analýzu požiadaviek prijímateľov SS a ďalších obyvateľov
- Analýzu demografických údajov a sociálnej situácie
- Určenie cieľov a priorít rozvoja SS
- Časový plán realizácie KPSS
- Spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia
- Podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie

Analýza KPSS 30 najväčších samospráv

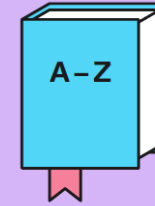
- Skoro žiadna to **nestihla v lehote** 6 mesiacov
- Viac ako dve tretiny (69 %) samospráv si vypracováva KPSS v rámci vlastných kapacít
- Viac ako polovica v KPSS **neuviedla ani čiastkovú analýzu** požiadaviek prijímateľov SS a ďalších obyvateľov
- Viac ako tretina **neuviedla podmienky a spôsob zmeny** a aktualizácie KPSS
- Viac ako pätina **neuviedla časový plán** realizácie KPSS a ani spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia KPSS

Prečo sme vytvorili manuál?

- Obmedzené zdroje na kontrahovanie externistov
- Pri kontrahovaní tvorby KPSS nie je zaručený kvalitný výsledok
- Využitie znalostí, odborných kapacít a skúseností zamestnancov a zamestnankýň úradu
- Strategická časť je politický dokument - politické rozhodnutie o cieľoch a alokácii zdrojov

Obsah manuálu

- Slovník pojmov
- Čo je komunitné plánovanie
- Zákonné povinnosti
- Ako postupovať krok za krokom
- Definície, odporúčania, riziká, dobrá prax
- Prílohy - žiadosť o dáta ÚPSVaR; príklad VZN a smernice upravujúcej KPSS

Definícia

Dobrá prax

Odporúčanie

Riziko

Základné kroky

Ako postupovať?

- I. Určenie **členov tímu** a zabezpečenie financií
- II. Vypracovanie dátovej mapy (**audit dát**)
- III. Mapovanie **aktérov** komunitného plánovania
- IV. Výber **metód**
- V. Príprava plánu participácie – časová os
- VI. Príprava plánu komunikácie s verejnosťou
- VII. Prezentácia plánov pred zamestnancami a vedením samosprávy
- VIII. Zber štatistických dát
- *IX. Uskutočnenie dotazníkového prieskumu*
- *X. Uskutočnenie výskumných rozhovorov/pracovných skupín so zástupcami cieľových skupín*
- *XI. Uskutočnenie fokusových skupín so zástupcami cieľových skupín*
- *XII. Vytvorenie pocitových máp so zástupcami cieľových skupín*
- XIII. Spracovanie **analytickej časti** komunitného plánu sociálnych služieb
- XIV. **Verejné prezentácie** zistení a priestor na spätnú väzbu
- XV. Strategická časť – hľadanie priorít
- XVI. Legislatívne ukotvenie tvorby a implementácie KPSS
- XVII. Vyhodnocovanie plnenia a aktualizovanie

Aktéri komunitného plánovania

Časová os

1. kvartál

- nastavenie metodológie
- príprava plánu participácie
- audit dát
- práca na dotazníku (verejnosť, prijímatelia SS, poskytovatelia SS)

2. kvartál

- prezentácia procesu prípravy KPSS zamestnancom a vedeniu obce
- zber chýbajúcich štatistických dát (na základe auditu dát)
- priebežné informovanie a oslovovanie cieľových skupín
- spustenie dotazníkového prieskumu
- realizácia fokusových skupín
- realizácie rozhovorov s respondentmi
- realizácia workshopov / pracovných skupín ku KPSS
- zahájenie prác na analytickej časti KPSS

3. kvartál

- práce na analytickej časti a jej finalizácia
- práca na strategickej časti a jej finalizácia
- verejná prezentácia KPSS

Ďakujem za pozornosť!

Kontakt: pracharova@institutsgi.sk